

# ముందు-వెనక

\* డి. కౌముదేశ్వరి \*

సుమిత్ర, సుదర్శన్ పోర్టికోలో కారు దిగేసరికే లోపట్టుంచి నవ్వులు, మాటలు అట్టహాసంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఇల్లంతా దీపాలతో కళకళ లాడు తూంది.

గుమ్మంలోనే ఎదురు వచ్చి చేతులు కలిపి సాదరంగా ఆహ్వానించాడు జార్జి. "షిట్ మై కౌల్డ్ గ్ అండ్ డియ రెస్ట్ ఫ్రండ్ సుదర్శన్, డిసీజ్ మినెస్ సుదర్శన్" అంటూ లోపల మిగతా ఆతిథులకి అందరికీ పరిచయం చేశాడు జార్జి. నమస్కారాలు, ప్రతినమస్కారాలు, పలకరింపులు ఫార్మాలిటీస్ అయ్యాక ఇద్దరికీ కుర్చీలు చూపించి ఇంకెవరో వస్తే ఎదురెళ్ళాడు జార్జి.

సుమిత్ర చుట్టూ చూసింది. అందంగా, ఆధునికంగా ఆలంకరించిన డ్రాయింగు రూము, పార్టికోనం వేసిన కుర్చీలతో విండివుంది. గుమ్మాలకి తెరలు, గోడలకి పెయింటింగులు. ఐక్ కేసుమీద డెక రేషను పీసెస్. అంతా జార్జి ఆభిరుచినే కాక అంతస్తునికూడా చాటుతూంది. బ్రహ్మచారైనా యిల్ల చక్కగానే పెట్టుకున్నాడనుకుంది సుమిత్ర.

జార్జి ఎంగేజ్ మెంట్ పార్టీ యిది. పార్టీ అంటే పెద్ద ఎక్కవ మందిలేరు. సుదర్శన్ దంపతులు కాక యింకో ఆరేడు జంటలు వున్నారు.

సుమిత్రకి అందరూ క్రొత్తవాళ్ళే. ఒక్క మినెస్ నంబియార్ తప్ప.

సుదర్శన్, జార్జి ఇద్దరూ డాక్టర్లు; ఫారెన్ రిటర్న్డ్ డాక్టర్లు; యిద్దరూ ఒకే మందుల కంపెనీలో పెద్ద డీలాల మీద పనిచేస్తున్నారు మద్రాసులో.

రావలసిన ఆతిథు లందరూ వచ్చి నట్లున్నారు.

"ఏవోయ్ నీ ఫియన్సీ, చాచేసావా మాకు చూపిస్తే డిప్టి తగులుతుందనీ, లేక ఒక్కసారిగా సర్ప్రైజ్ చేయాలనా...." సుదర్శన్ మిత్రుడిని హాస్యంగా అడిగాడు.

జార్జి చిరునవ్వు నవ్వి లోపలి కెళ్ళాడు. మరు నిమిషంలో కాబోయే భార్యతో చేతిలో చేయికలిపి నెమ్మదిగా వచ్చాడు. అందరూ ఒక్కసారిగా చప్పట్లు కొట్టారు ఇద్దరూ గదిలోకి రాగానే. జార్జి వంగి అందరిని ఉద్దేశించి "మిస్ నీరజ! మై వుడేబి వైప్" అని



పరివయం చేశాడు అందరికీ. నీరజ రెండు చేతులు కలిపి అతిథులకి నమస్కారం చేసింది నునుసిగ్గుతో ఎర్ర బిడిన మొహం కాస్త దించుకుని. తరువాత జార్జి ఎంగేజ్ మెంట్ రింగ్ నీరజ వేలికి తొడిగాడు. అందరూ మళ్ళీ చప్పట్లు కొట్టారు. కాబోయే వధూవరులకి తమ ఆభినందనలు తెలిపారు.

తెల్లబట్టలేసుకున్న బేరర్ క్రేలో డ్రింక్స్ తీసుకువచ్చాడు. హాట్ కాఫ్ లిన్వారు హాట్ తీసుకున్నారు. ఆడ వాళ్లు అందరూ సాఫ్ట్ డ్రింక్స్ తీసుకున్నారు. సుదర్శన్ విస్కీ అందుకున్నాడు. సుమిత్ర ఎంచుకుని ఆరెంజ్ తీసుకుంది.

కాబోయే దంపతుల ఆరోగ్యాన్ని, ఆనందాన్ని, సుఖాన్ని కోరుతూ గ్లాసులు తాటింది డ్రింక్స్ త్రాగడం మొదలు పెట్టారు అందరూ.

సుమిత్ర నెమ్మదిగా ఆరెంజ్ సిప్ చేస్తూ నీరజ వంక చూసింది. మల్లె పూవులా వుంది నీరజ. తెల్లటి సిల్కు చీరమీద వెండి జరీబోర్డరు, తెల్ల స్ట్రీప్ లెస్ బ్లోజు, ఆధునికంగా నడినెత్తిన చుట్టిన సిగ. ఒంటిపేట ముత్యాల హారం. తెల్ల చెప్పులు... అన్నీ తెలుపే! మల్లె పువ్వుల సృష్టంగా నవ్వుతుంది. ప్రపంచంలోని ఆనందానికంతా ప్రతినిధి లాగుంది. ఆమె మొహం సంకోషంతో, ఆనందంతో తృప్తిగా వెలుగుతుంది.

తనూ యింతకి ఎన్నోరెట్లు అనందం అనుభవించింది తన ఎంగేజ్‌మెంట్ నాడు. తమదీ లవ్ మెరేజి: ఇంతకంటె గ్రాండ్‌గానే పార్టీ యిచ్చారు ఆనాడు తాము. మెడికల్ కాలేజీ స్టాఫ్ అందరూ వచ్చారు.

సుదర్శన్ నీరజతో ఏదో చెపుతూ నవ్వుతున్నాడు.

అతని నవ్వు: అదే... ఆ నవ్వు ఆమెని లోబరుతుకుంది ఆనాడు. అతని అందచందాలకంటె, అతని డీగ్రీకంటె, అతనివోదాకంటె... అన్నింటికంటె ఎక్కువ నచ్చింది అతని నవ్వు! ప్రొఫెసరు సుదర్శనం చెప్పేపాఠం మీదకంటె అతని నవ్వుకోసం శ్రద్ధగా కాదుకూడదం తన కిష్టం అప్పుడు.

దానికోసమే నా అన్నవాళ్ళందరినీ కొదవి. అందరి మాటలు విర్లక్ష్యంగా పెడచెవిని పెట్టి, మెడిసిన్ చదువుకూడా సగంలో మానేసి పెళ్ళాడింది అతన్ని.

'రాక్ హాడ్సన్'లా వుండే సుదర్శన్ తన స్వంతం అయిపోతున్నాడని ఎంత గర్వించిందో: తక్కిన అమ్మాయిలు యీర్ష్యతో ఎంత క్లగ్గలో!

ఆరోజుల్లో ఎటు చూసినా సుదర్శనే: సర్వం సుదర్శన్ రూపంఅయి కనిపించింది. తనకింటె అదృష్టవంతురాలు లేదని గర్వించింది.

నీరజ ఏదో చెపుతూంటే శ్రద్ధగా వింటున్నాడు సుదర్శన్ యితరుల వునికినే

మరచి. ఆరాధన నిండిన కళ్ళతో ఆమె వంక చూస్తున్నాడు.

సుమిత్ర మనసంతా యీర్ష్యతో నిండింది.

యీ కళ్ళు యిలాగే చూసేవి తన వంక ఆ రోజుల్లో. తను మాట్లాడినా, నవ్వినా, అసలు ఏమనకపోయినా తనని అలా ఆరాధన నిండిన కళ్ళతో, మత్తుగా చూసేవాడు సుదర్శన్. ఆరోజు బీచిలో - "సుమీ, నీవు ప్రకృతవంతురాలు నాకు, ఆహారంకూడా ఆక్కరలేదు... అలాంటిది వెధవది, నీకోసం మాంసాహారం మానలేననుకున్నావా... యింత చిన్న విషయంకోసమా సందేహిస్తున్నావు. యీ మాత్రందానికోసం నిన్ను వదులుకుంటా ననుకున్నావా, నన్ను నమ్ము సుమిత్రా, యింక ఆర్దుచెప్పకు!" తన కళ్ళలోకి మత్తుగా చూస్తూ చేతిలో చేయివేసి, నలుగురూ తిరిగే బీచి అని కూడా మరచి గుండెలకు హత్తుకున్నాడు ఆవేళంగా ఆ కనుచీకటివేళ!

అందరూ భయపెట్టిన భయాల, అనుమానాలు అన్నీ తొలగిపోయాయి ఆ క్షణంలో. సుదర్శన్ కళ్ళలోని ఆరాధనకి పరవశించి అతని గుండెలమీద వ్రాలిపోయింది.

సుదర్శన్ తో పెళ్ళికి అందరూ తనని ఎన్నోవిధాల ఆర్దుకోవాలని చూశారు. తల్లివడిచ్చింది. తండ్రి యింట్లోంచి పొమ్మన్నాడు. అక్కలు, అన్నలు వర్ణాంతర



వివాహాలవల్ల వచ్చే ఆనందాలను విడమర్చి చెప్పి సచ్చ చెప్పబోయారు. స్నేహితులందరూ ఎన్నో విషయాలు చెప్పి భయపెట్టారు. ఎవడు చెప్పినా, 'అతను మాంసాహారి, నీవు శాకాహారివి. నిష్కానియమాలుగల కుటుంబంలో పెరిగావు. అతనికి నీకు సరిపోదు. మొదట కొన్నాళ్లు జన్మకున్నా తరువాత తరువాత మీ మధ్య కలతలు రేగి తీరదాయి' అని.

వాళ్ళు చెప్పడంవల్ల కాకపోయినా తనకి మాంసాహారం అంటే అదోరకం ఎలర్జీ. ఎవరైనా తింటూంటే చూసినా భరించలేదు. అందుకనే ముందుగానే సుదర్శన్ దగ్గర మాట తీసుకుంది.

సుదర్శన్ యిచ్చిన భరోసాతో అనుమానాలు తొలగి, మరుసటి నెలలోనే సుదర్శన్ ధార్య అయిపోయింది రిజిస్ట్రార్ సమక్షంలో.

పెళ్ళి ఆయ్యాక మూడు నాలుగు

నెలలు తామిద్దరు చుట్టూ ప్రపంచాన్నే కాక తమనితాము మరచిపోయారు.

డిన్నరు రెడీ అయిందని కబురొచ్చింది.

"కమాన్, లెటక్ గో!" దైనిగురుములోకి దారితీస్తూ అతిథులందరిని ఆహ్వానించాడు జార్జి.

పెద్ద డేబిల్ మీద తెల్లని డేబిల్ క్లాతు వేసి ప్లేట్లనిండా రకరకాల పదార్థాలు అందంగా అమర్చారు. మధ్య కోడి, బాతు ఆకారాలని అపకంగానే స్టవ్ చేసి వండి డెకరేట్ చేసి పెట్టారు. బుఫె డిన్నరు! అందరికీ తలో ప్లేటు, నేప్ కిన్, స్పూన్, ఫోర్క్ పెట్టి అందించారు జార్జి, నీరజ.

డేబిల్ మీద అమర్చిన నాన్ వెజిటేరియన్ డిషెస్ చూసి కాస్త వెనక్కు తగ్గి సందేహిస్తూ నిబబడింది సుమిత్ర. జార్జి చూశాడు ఆమెని. "కమాన్,

మిసెస్ సుదర్శన్ : వెజిటేరియన్ వికూడా ఉన్నాయి. అవన్నీ వేరుగానే చేయించాం వీటిల్లో కలవకుండా. మీరున్నారని తెలుసుగా నాకు. మీరేకాదు యింకా ఉన్నారనిగా వెజిటేరియన్స్...” డేబిల్ దగ్గరకి తీసికెళ్ళి శాకాహార వద్రాలు చూపించాడు జార్జి. ‘హెల్త్ యువర్ సెల్ఫ్’ అంటూ.

ఏవో రెండుమూడు రకాలు ప్లేటులో పెట్టుకుని తప్పకుండా సుమిత్ర. అందరూ ఆకోడివి, బాతుని ముక్క ముక్కలుగా చేసి తలోముక్కా తీసుకున్నారు. ఎంతో ఆప్యాయంగా, బాగుందని మెచ్చుకుంటూ తింటున్నారు. సుమిత్ర అదంతా చూస్తూ తన భోజనం తినలేకపోతూంది. కడుపులో త్రిప్పసాగింది సుమిత్రకి.

ఇప్పుడు నయం ఇంకా - ఇదే మొదటి సారి సుదర్శన్ యింట్లో తినడం చూసి భక్తున వాంతి చేసుకుంది.

హం... సుదర్శన్ : ఎంత ఆప్యాయంగా ఆ ఎముక పట్టుకుని చీకుతున్నాడు! ‘అహారమే ఆక్కరలేదు నీవు ప్రకృత వుంటే ... అలాంటిది మాంసాహారం మానలేనా నీకోసం’ అని తేలికగా అనాడు ఆన్న మనిషి. యీరోజు తన ఎదురుగానే, తనకి అనహ్యమని తెలిసినా, లెక్కచేయకుండా తింటున్నాడు!... అవును తనంటే భయమేమిటి ఆతనికి : తనకి నంజాయిషి యివ్వవలసిన అవ

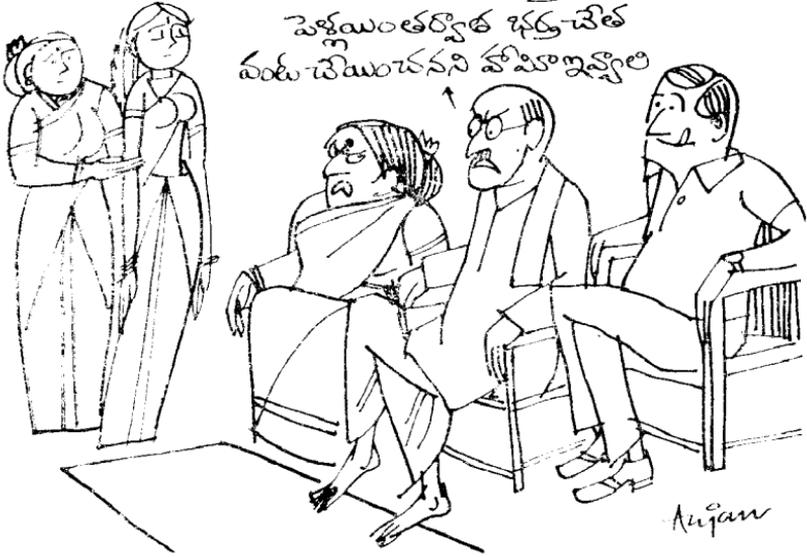
సరం ఏముంది : భార్య... భరించక ఏం చేస్తుంది.

ఇంట్లో యీ నరకం ఆప్పుడే ఆరు నెలలుగా భరిస్తునేవుంది. యీ పాటికి నిజానికి తనకి అలవాటు అయిపోవలసింది. యివి చూడడం, యివి తింటూంటే నహించడం... కాని ఖర్మ! దురదృష్టం! మొదటిరోజు సుదర్శన్ తింటున్నాడని తెలిసిన రోజున ఎంత అనహ్యించుకుందో యీ ఆరు నెలలుగా నూ ఆలాగే అనహ్యించుకుంటూంది.

సుదర్శన్ యిలా మాట తప్పతాడని తనకిచ్చిన వాగ్దానాన్ని అంత తేలిగ్గా మరచిపోతాడని ఊహించకపోవడం తన పొరపాటేనేమో! కాకపోతే ప్రేమవేడిలో ఆమోజులో ఆన్నమాటకి తను విలువ యిచ్చి నమ్మడం తెలివితక్కువగదూ : మనిషి మాటకి కట్టుబడి ముప్పై ఏళ్ళుగా అలవాటయిన ఆహారం ఒక్కసారిగా తనకోసం మానుతాడని విశ్వసించడం తన తెలివితననే చాటుతూంది : ఇంకోటి ఇంకోటిగాదు, ఆహారం విషయంలో ఎన్నాళ్ళని యిబ్బందిపడి మాట నిలబెట్టుకోడానికి కట్టుబడి ఉంటారు : కట్టుకున్న తరువాత. ఆమోజు, ఆక్రోత్తవేడి తేలిపోగానే... ఏమగాదు భార్యకిచ్చిన మాటకి విలువ యిస్తాడు. అలా యిస్తాడని నమ్మడం తన బుద్ధితననే చాటుతూంది.

తనకిచ్చినమాట పెళ్ళయిన మూడు

వంటచేయడం వస్తే-  
 పెళ్ళయితర్వాత భర్తచేత  
 వంటచేయించనని వోషియ్యాలి



నాలుగు నెలలుమాత్రమే అమలు జరిపాడు సుదర్శన్. ఆమూడు నాలుగు నెలలు తను అంతగా గమనించక పోవడంవల్ల సుదర్శన్ చికాకు ఆర్థం కాలేదు. సుదర్శన్ భోజనంముందు కూర్చుని ఏం తినకుండా ఎందుకు లేచి పోతున్నాడో ముందసలు తనకి ఆర్థమే గాలేదు. తరువాత నెమ్మదిగా భోజనం ముందు కూర్చున్న దగ్గరనించి నణగడం ఆరంభించాడు... 'యీ వెధవకూరలతో అన్నంఎలాతినడం. ఈ చచ్చుకూరలతో ఏం బలముంటుంది'. ఎంత మంచికూర చేసినా తినేవాడుకాదు. పప్పు, పచ్చళ్ళు అవి అసలు ముట్టుకునేవాడుకాదు. అన్నం అంతా కెలికి ఇంత పెరుగన్నం మాత్రం తిని లేచిపోయేవాడు. అతని భోజనం

ఒక సమస్య అయింది తనకి. రోజు రోజుకి తగ్గిపోనారంభించాడు సుదర్శన్. దాంతోపాటు అతనికి కోపం చిరాకు ఎక్కువయింది. 'నాజన్మలో నేను ఎప్పుడూ ఇన్నాళ్ళు మాంసాహారం తినకుండా వుండలేదు తెలుసా, అసలు మాంసమో, చేపలో ఏవో ఒకటి లేకపోతే భోజనం ముందు కూర్చునేవాడినే కాదు. ఇంట్లో ఏపూజలు అవి అయినాకూడా ఆమ్మ నాకోసం ప్రత్యేకం చేయించేది' అనేవాడు. 'యీ వెధవ వంకాయ, మీర కాయలో ఏముంది, ఎంత తింటేమాత్రం ఏంలాభం,' అని విసుక్కునేవాడు. 'దాగుంది, శాకాహారం తిన్నవళ్ళందరూ చచ్చిపోతున్నారా ఏమిటి!' అనేది తను నవ్వుతూ. 'ఏమో మీకలవాటు!' మొఖం

చిట్టించేవాడు. 'అలవాటు చేసుకుంటే మీకూ నయిస్తాయి. అసలు మీరు ప్రయత్నించడమేలేదు.'

"ఏం అలవాటవుతుందో! ఆరు నెలలనించి తిండికోసం మొహం వాచినట్లున్నాను' అన్నాడు. తనకీ జాలి అవిపించింది. పాపం ఒక్కసారిగా అన్నాళ్లగా అలవాటయిన ఆ ఆహారం వదలడానికి ఎంతకష్టంగావుందో ననిపించింది. కాని సుదర్శన్ తినడం భరించలేదు. అది చూస్తే తనకీ ఆసహ్యం... అందుకేగా ముందు సుదర్శన్ దగ్గర మాటతీసుకుంది. తనతప్పలేదు...

రోజు రోజుకీ యింట్లో సుదర్శన్ భోజనసమస్య తీవ్రత దాల్చింది. సుదర్శన్ యింట్లోతినేదే ఒక్కపూట. మధ్యాహ్నం లంబ్ ఆఫీసుకే ఏసాండ్ విఠెనెలో, చపాతీలో తీసకెడతాడు. రాత్రికి మాత్రమే భోజనం! అరాత్రి కూడా ఏం తినకుండా లేచిపోతుంటే ఎన్నాళ్ళు సహించగలడు! ఆరు నెలల్లో సుదర్శన్ ఎంజో తగ్గిపోవడం గమనించినా మృకునేది. అమాటా అన్నాడు. 'యీ ఆరునెలల్లో ఎనిమిది పౌనులు తగ్గను తెలుసా, ఎన్నిమందులు తీసుకుంటే మాత్రం ఏంలాభం, ఆహారం సరిగా లేకపోతే! అయినా నీవుమరీనూ, ఇంక పట్టంపేమిటి, యీరోజుల్లో డ్రాహ్మాణులే ఎంతోమందిమాంసాహారం తింటున్నారు, నీఅంత చాదస్తం ఎవరికీవుండదు' సగం

విసుగు, సగం హాస్యంగా అన్నట్టు అన్నాడు. "అయితే ఏమిటంటారు, మానడానికి మీకంత కష్టంఅయితే, క్రొత్తగా నన్ను అలవాటు చేసుకోమంటే నాకెంత కష్టం!"

"నిన్నెవరు తినమన్నారు!"

"మిమ్మల్ని తిననిస్తే చాలంటారు!" సుదర్శన్ మాట్లాడలేదు. ఆక్షణంలో తనకు కాస్తకోపం వచ్చింది. యీమాత్రం దానికి అంతపెద్ద వాగ్దానాలు, అంతతేలిగ్గా ఎందుకు చేయడం!

అక్కడికిసుదర్శన్ ఆరోగ్యం కోసం గుడ్లు ఉడికించీ, అమ్మెట్లుచేసిపెట్టేది. అంతకంటే ముందుకుపోవడం మాత్రం తనవల్లగాలేదు.

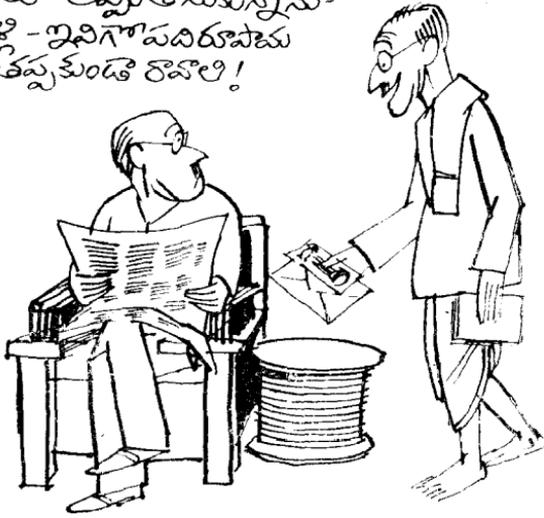
"అదేమిటి మీరు ఏం తినడంలేదు....

ఏం తీసుకోడంలేదేమిటి!" నీరజ దగ్గరకి వచ్చి పలకరించింది సుమిత్రని. 'తింటున్నాను...' నవ్వింది బలవంతంగా సుమిత్ర. 'యీస్వీట్ తీసుకోండి... బాగుంది' అంటూ ప్లేట్ లోవేసింది. 'థాంక్స్' అంది సుమిత్ర.

నీరజ... పేరుబాగుంది. మనిషి బాగుంది! కాని నీరజపేరుపొందూపేరు, జార్జి... క్రిష్టయన్! ఇంటర్ కాస్ట్ మేరేజ్... నీరజ వెజిటేరియన్! నాన్ వెజిటేరియన్!... అడగాలి అనుకుంది సుమిత్ర.

నీరజ అప్పుడే యింకెవరి దగ్గరకో వెళ్ళిపోయి మాట్లాడుతుంది. సుదర్శన్

మా అబ్బాయి అన్నపూర్ణకనకమీదగ్గర  
 పదిరూపాయలు అప్పుతోసుకున్నాను-  
 రేపునాడి పెళ్లి - బ్రదిగా పదిరూపాయ  
 ల - మీరు తప్పకుండా రోజొలి!



Anjan

జార్జి ఏదో చర్చిస్తున్నారు నీరజతో. సుదర్శన్ ఎంత చక్కగా మాట్లాడుతున్నాడు నవ్వుతూ వాళ్ళతో. తనతో యిలా మనసారా నవ్వుతూ మాట్లాడి ఎన్నాళ్ళయింది! ఆసలు తామిద్దరూ మాట్లాడుకుని ఎన్ని రోజులయింది! యీ పార్టీకి భార్య వెంటలేకపోతే సంజాయిషీలు యివ్వాలన్న భయంతోనేమో తీసుకువచ్చాడు సుదర్శన్. సొసైటీ మర్యాదలకి భంగంకాదూ తను రాకపోతే! యీ పార్టీలు, డిన్నర్లు, క్లబ్బులు... యీ సొసైటీ లైవ్ కే నటన చాలా ఆననరం!

ఆసలు ఆ రోజు జాన్ వాళ్ళ పార్టీ నుంచి వచ్చిన దగ్గరనించేగా తమమధ్య కలతలు, కలహాలు ఎక్కువయ్యాయి.

అప్పటివరకు యింట్లో టోజనం చేస్తున్నంత సేపూ నజగడం. చిరాకు వడదం, మినహా ఉత్తప్పుడు బాగానే వుండేవాడు సుదర్శన్.

ఆ రోజు పార్టీకి యిలాగే టేబిలు మీద ఆమర్చిన నాన్ వెజిటేరియన్ డిషెస్ వంక చూసే సుదర్శన్ చూపులు ఎదురుగా ఏమేకనో పెట్టితే బోనులోని సింహంచూసే ఆకలిచూపులు గుర్తువచ్చాయి. ఆ రోజు తన ప్రక్కన ఉండి వుండకపోతే యిచ్చిన మాట మరచి హాయిగా ఆ మాంసాహారం తినివుండేవాడనిపించింది. ఆ చూపు చూస్తే యింక ఎన్ని రోజులో మాటకి కట్టుబడి వుండడనిపించింది. ఆ రోజు యింటికి వచ్చాక తనతో మాట్లాడకుండా కోపంగా పడుకున్నాడు.

ఆ మర్నాటినించే ఆ స ల క ధ ప్రారంభమయింది. ఆ రోజునించి రోజూ రాత్రి ఇంట్లో భోజనం మానేశాడు. ఎవరో ప్రంక్షపించాడని, డిన్నరని, పార్టీ అని ఏవోవంక చెప్పసాగాడు. ఓ నవీహేనురోజులు న డ్మిం ది. కాని ఇన్నాళ్ళూలేని ప్రద్యో పాక్షిలు రోజూ యిచ్చే తనకి తెలియని ప్రంక్షు ఎవ రున్నారు! హోటలులో తింటున్నాడని స్పష్టం అయింది. ఒకనెంహూసి యింక ఘోరకోలేక అడిగింది.

... 'అవును హోటలు కెళ్ళే తింటున్నాను ... ఎన్నాళ్ళు తిండి తినకుండా చచ్చిపోమ్మన్నావు' అనవనర కోపంతో గట్టిగా అరిచాడు. తనకి వచ్చునుండింది.

"యీ మాత్రం దానికి ఆనాడు పెద్ద పెద్ద వాగ్దానాలు ఎందుకుచేశారు. తిండి అక్కరలేదన్నారు..." దెప్పింది.

సుదర్శన్ మొహం ఎర్రబడింది.

"అవును అన్నాను. వా గ్దా నం చేశాను కనుకే, నీ కోసం ఎనిమిది నెలల నించి వస్తున్నాను ... యింక నా వల్ల గాదు ... తిండి తినకుండా చచ్చిపోవడమే నీ కానందం అయితే చెప్పు ... ఎంతసేపూ నాలోనే లోట్లు ఎంచడం ఎందుకు... త్యాగాలు నేనే చెయ్యాలా! ఆ మాత్రం కట్టుకున్న వాడికోసం నీవు త్యాగం చేయకూడదా! నే నేం నిన్ను తినమనలేదే. నాకు అభ్యంతరం చెప్పొదన్నాను...అంతే గదా," అన్నాడు.

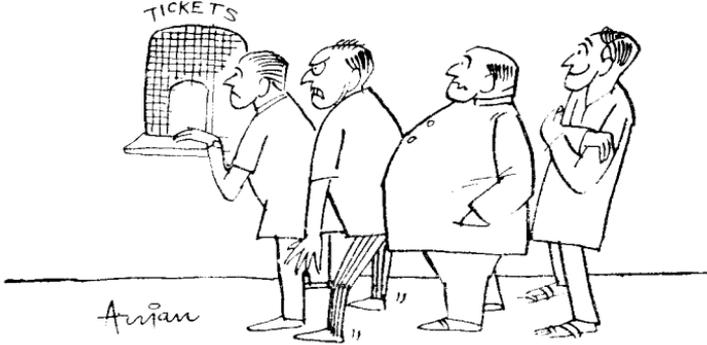
యింకేమంటుంది. అక్కడికి అంది "నేను త్యాగాలు చేయలేను కాబట్టే ముందుగానే మాట తీసుకున్నాను."

"ఎన్నిసార్లు చెప్పతావు, అవును వాగ్దానం చేశాను...తమిండు వాగ్దానం విల్పుకోలేనివాడిని... వీడయినా మానవద్దుగాని...తిండిమాని త్యాగాలు ఎవరు చేస్తారు." విసుడగా వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ భాగోసం అలా మూడు నెలలు సాగింది. ఇల్లు, పెళ్ళాం అన్నీషండగా హోటల్లో భోజనంచేసి వస్తుంచే నసాించింది .. కాని, ఆరోజునించి మాట తప్పాడనో, ఆ ఆహారం తిని నస్తున్నాడన్న భావమో కాని సుదర్శన్ వల్ల కాస్త విడుఖత కలిగింది. సుదర్శన్ కూడా మాట తప్పినందుకు కాబోలు కాస్త మొహం దాచేసుకుని తిరిగేవాడు. పూర్వంలా యిద్దరూ ప్రేగా మాట్లాడుకోలేకపోయేవారు. అంతేకాక సుదర్శన్ దగ్గరికి తీసుకోగానే సుదర్శన్ మాంసం తింటున్నాడన్న తెలివిడి అదోరకం జగుప్ప కలిగించేది అతని స్వర్గ. తనకి తెలియకుండానే మొహం త్రిప్పకునేది. మొత్తంమీద ఆ సంఘటన తమ దాంపత్య జీవితానందాన్ని చాల వరకు హరించింది.

అంతటితో ఆగలేదు. "ఎన్నాళ్లు రోజూ వెళ్ళి హోటల్లో తినగలను!" అంటూ ఇంట్లోనే ఓ పంటవాడిని వేరే వండవానికి తీసుకొచ్చాడు. అప్పారావు-

ఎవరయ్య  
పెనుకకుంచీ  
తొస్తున్న మహానుభావుడు?



నల్లటి గోళ్ళు, గంపంత జాట్లు - వాడిని చూస్తేనే ఆసహ్యం తనకి. వాడు వచ్చిందగ్గిరనించి సుదర్శన్ భోజన సమస్య తీరింది. కాని ఆ యింట్లో భోజనం చేయడం తనకో సమస్యగా వుంది. ఇంట్లో కోళ్ళుకోయడం, చాపలు కడగడం, అవి వుడుకుతూంటే ఆ వాసన. ఆ మసాలాలు రుబ్బడం అదంతా భరించడం తనకి తప్పలేదు. ఎంత చెప్పినా, వాడికి వేరే గిన్నె లిచ్చినా ఆ ఆప్పారావు అన్నీ కలిపేస్తాడు. మూతలు, గరిటలు అన్నీ కలిపేస్తాడు. వంటింటి పైపు దగ్గర అంతా ఆ చూంసం అవీ కడిగి గలిజుచేస్తాడు. పనిమనిషి అన్ని గిన్నెలూ కలిపేస్తుంది ఎంత చెప్పినా. ఏం చెయ్యడం! ఎంత చూడకూడదనుకున్నా అదంతా తన కంటబడక మానడం లేదు.

హూ...యిలాంటి గొడవలు వస్తూ

యనే అందరూ అంతగా ఆనాడు తనని హెచ్చరించారు. ఆ మాటలని నిర్లక్ష్యం చేసింది ఆనాడు. కాని ఎంత అనుభవ పూర్వకంగా చెప్పారు.

ఈ గొడవలవల్ల తమ దాంపత్య జీవితమే దెబ్బతింటుందని కలలోకూడా అనుకోలేదు...సుదర్శన్! ఎంత ప్రేమగా అనురాగంతో చూసేవాడు! అలాంటి వాడు యిలా చూరిపోతాడని...

నిజానికి తప్పు తన ఒక్కడిదే గాదూ! యిందులో తన పాలూవుంది! సుదర్శన్ తనని తినమనలేదు! వండమనలేదు! అతని ఏర్పాటులు అతను చేసుకున్నాడు. కాని... యీ విషయాన్ని తేలిగ్గా తీసుకోలేకపోవడం తన బలహీనత! ఇంటా వంటాలేవి వారెందరో తింటున్నారు యీరోజుల్లో మత్స్య మాంసాలు! అలాంటిది తనెందుకు యింత సీరియస్ గా తీసుకోడం ఈ విషయం...

తను మాత్రం ఏం చేస్తుంది? ఎంత సరిపెట్టుకుందామన్నా ఆ ఊహ తలపుకి వచ్చేసరికి సుదర్శన్ స్వర్ణే భరించ లేకపోయాడు. తన మొహం మీద ఏహ్యూతి స్పష్టంగా కనిపించడం చూసి చూసి సుదర్శన్ ఓ రోజు కోవంగా అడిగాడుకూడాను... "ఎదురుకోవాలా చీద రించుకుంటున్నావు చూ మధ్య, ఎందు కిలా మారిపోతున్నావు..."

"చూశావు నేనే నాడు" కోవంగా అంది తను. "నేను నా నానా నీ నూరాని, నా ప్రేమానుభాగాలతో ఏం మాట్లు కలిపించి చెప్పి" నీవే కాదు మామలకే తిడుతుంది.

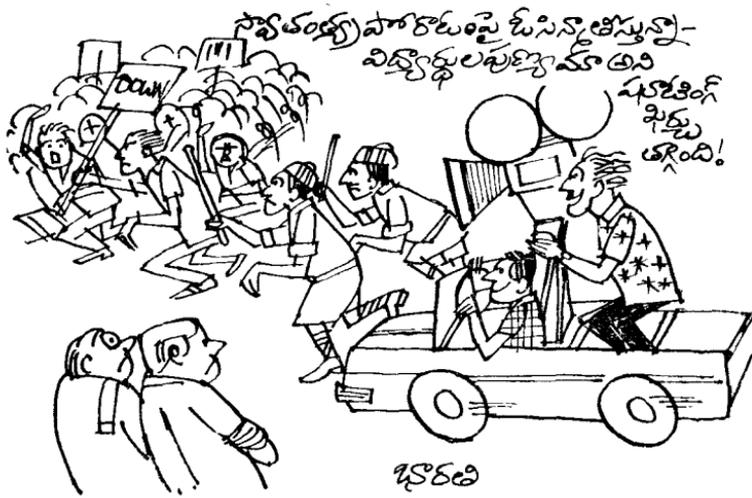
"నీ ప్రేమతోకాదు... మరేవేరే మాట్లాడే... చేతల్లో" నీనా... నీ సులస్వినీ తెల్లబోయాడు. "దానిగురించి మాంసం తింటున్నాడని మనసి పనే ఆనసీయించుకుంటున్నావా... అదేనా కొండ...". తను ఇలాపీయలేదు. సుదర్శన్ ఒక ఊహించుకోవడం తన మొహం చూసి. తనని చూలేకాడు "మనం చాలా పోలిపోతు చేశాం... చాల తొందరపడ్డాం... తప్పుటడుగు చేశాం" అని అటు తిరిగి నడుకండి పోయాడు. ఆ రోజునెచి యీ రెండు నెలల నించి తనతో చాలా ముఖానగా మాట్లాడుతున్నాడ. తన దగ్గరకే రావ డం లేదు. తన వలకరించినా ఇవా పీయడం లేదు. ఇదరూ తోకానికి మాత్రమే భాగ్యభర్తలు...

ఎన్నాళ్ళిలా? ఎవరో ఒకరు సర్దుకోక పోతే కాపురం ఎలా... నలుగురినీ కాదని పెళ్ళిచేసుకుని...నలుగురూ తన మొహాన్నే కాస్త జరిగించని చెప్పుకునే టట్లు ప్రవర్తిస్తే ఎలా? తననాళ్ళందరూ వింటే ఏమంటారు. ముందే చెప్పాం అంటూ దెప్పి హేళన చేస్తారు. దీనికి పరిష్కారం ఏమిటి? ఇంట్లో సుదర్శన్ వరన చూస్తుంటే తప్పంతా తనదే నన్నట్లు, తనని కడించడ నికన్నట్లు ప్రవర్తిస్తున్నాడు. ఇలా చేస్తేగాని చారికి రాదన్నట్లు నిర్లక్ష్యంగా భాంక ఉనినో మరది తిరుగుతున్నాడు. ఏం చెయ్యడం? తను నోచారి. సుదర్శన్ తనిపోయి... నూరలది న్నట్లుమంది. కొప్పునం కాదనిస్తే తనే అన్నీ చచ్చునట్లు భరించాలి. లేకపోతే ఏం చెయ్యాలి? అన్నదే తన ప్రస్తుత వసుస్య...

దీన్నోరు పూర్తయింది. అం రూచేతులు కడుక్తుంటున్నారు. యాంత్రికంగా చేతులు కడుక్కుంది సుమిత్ర. అందరూ మళ్ళీ ప్రాణుంగుమామకో నోకారు.

ఫ్రూట్ సలాత్ సర్వే చేస్తున్నారు. మోసంగా అందుకుంది సుమిత్ర. ఈ రోజంతా ఏమిదోలావుంది సుమిత్రకి. ఎవరితో మాట్లాడబుద్ది వేయడంలేదు. మనశాతా ఏవో అవేదన పండింది. భవిష్యత్ చింత ఆనందాన్ని చారించి నిర్లిప్తత తనిపించింది ఆమెకో.

యింత చిన్నవిషయానికి ఎవరూ



భారతి

నాలా యిలా అవివేకంగా ప్రవర్తించి కాపురం పాడుచేసుకోలేమో! ఆ భావం సుమిత్రలో ఆత్మవిమర్శన చేయిస్తుంది.

యిలాంటి పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్న అంబరికి యిలాంటి సమస్యలు ఎదురు అవుతాయా? ఎవరిని అడగడం? ఎవరిని ఏమని సలహా అడగడం? తన వాళ్ళందరూ పున్నా ఎవరిని అడగలేని స్థితిలో తననితనే పడేసుకుంది.

నీరజ ప్లేటోలో అందరికీ కిళ్ళిలు అందిస్తుంది. సుదర్శన్ సిగరెట్లు ఆఫర్ చేస్తున్నాడు మగవారికి. అందరూ కలసి మాట్లాడే మాటలతో గోలగావుంది.

నీరజ: ... ఆస్పిట్లు నీరజ వెజిటేరియనా; నాన్ వెజిటేరియనా; ఆ సెవాక్ల ఎవరూ వచ్చినట్లు లేదు. ఈ పెళ్ళి వాళ్ళంతటా వాళ్ళు చేసుకుంటున్నారట; ఎందుకో; అప్పుడే పెళ్ళికాకుండానే, దంపతులంత క్లోజ్ గా వుంటున్నారు

జార్జి: నీరజ! అంటే చాలా గ్రంథమే నడిచి వుంటుంది. ఇద్దరూ క్రొత్త పాత లేకుండా అప్పుడే భార్యాభర్తల మదిరి తిడుతున్నారని

"మి సెన్ సుదర్శన్! ఏమిటలా వున్నారు యివాళ్ళ! మాట్లాడకుండా అలా కూర్చున్నారేమిటి! ఏం నచ్చింది సరిగా లేదేమిటి?" జార్జి స్నేహపూర్వకంగా చూస్తూ అడిగాడు. సుదర్శన్ ఒకసారి కళ్ళెత్తినీ కన్నెత్తమని చూపు మరయ్య కున్నాడు

"అవిడ ఆసలు టోజనం కూడా చెయ్యలేదు." అంది నీరజ.

"అబ్బే. ఏం లేదు. బాగానే వుంది. కాస్త తలనొప్పి అంటే" లేని నవ్వు తెచ్చిపెట్టుకుంటూ అంది సుమిత్ర.

పైవాళ్ళకి ఉన్నంత ఆదుర్దా కూడా లేనట్లు సుదర్శన్ రామనాథంతో మాట్లాడుతున్నాడు. సుమిత్ర మనసు

దెబ్బతింది. అసహాయతతో సుదర్శన్ పట్ల విరక్తి వచ్చింది.

పదకొండు గంటల అణచి. నెమ్మది నెమ్మదిగా ఒక్కొక్కరూ కలవు తీసుకుని వెళ్ళేముందు కాబోయే దంపతులకి మరోసారి అభినందనలు చెప్పి వెళ్తున్నారు.

సుదర్శన్, సుమిత్ర మిగిలారు. తన సంఘం అడగడంకోసం ఆవకాశం కోసం చూసింది సుమిత్ర. సుదర్శన్ వెళ్ళడానికి కలవు తీసుకున్నాడు.

“మీవల్ల ఎవరూ లా లే దేం... మీఅమ్మ, నన్నగారు... ఎవరూలేరా ఇక్కడ” మామూలుగా అడిగినట్లు అడిగింది సుమిత్ర నీరజని. నీరజ నవ్వి జారిపెట్టే పు చూసింది.

“అందరూ వున్నారు... ఎ వ రూ రాలేదు” తేలిగా అంది నీరజ.

“అదేం!”

“మావాళ్ళకి ఎవరికీ యీ పెళ్ళి యిష్టం లేదు .. వాళ్ళమాట చినలేదని కోపం అందరికీ.”

“ఏం ఎందుకు ఇష్టం లేదు... కారణం” రెట్టించింది సుమిత్ర. అనవసర ప్రశ్నల గం అన్నట్లు చిరాగాచూశాడు సుదర్శన్, భాగ్యవైపు.

“కారణాల కేం చాల వున్నాయి. ఆయన క్రీస్టియన్, నేను హిందు. ఆయన మాంసాహారి, నేను ఫక్తు కాశాహారిని. యింతకంటె యిష్టం లేకపోవడానికి ఏం కారణాలు కావాలి...” నవ్వింది నీరజ.

“అవును. ఓ హిందూస్త్రీ ఓ క్రీష్టియన్ ని పెళ్ళాడడం అంత సుఖమైన పనా మన సమాజంలో.. వాళ్ళు వాళ్ళేవరికి యిష్టంలేదు. అంచేత నీ ర జ యిట్లోంచి వచ్చేసింది ఉద్యోగం చూసుకుని” అన్నాడు జార్జి.

“మీ సాహసాన్ని అభినందిస్తున్నాను” నీరజతో అన్నాడు సుదర్శన్ మెచ్చుకుంటూ. సుమిత్రకి వ క్కు మందింది. అభినందిస్తున్నాడట! ఎందుకో! రేపొద్దుసవాళ్ళూ తమలా బాధపడాలని గాబోయి... ఆవేశంగా ఏదో అనబోయింది.

“ఇందులో పెద్ద అభినందించడానికి ఏముంది. నేనేం పెద్ద త్యాగం చేస్తున్నానని అనుకోలేదు... జార్జి నాకున్నివిధాల సచ్చాడు. నాకు కావల్సింది వ్యక్తిగాని కులాలూ మతాలూగావు...” చాలా తేలిగా అంది నీరజ.

సుమిత్ర ఇంక ఆనేశం అణచుకోలేక పోయింది. “వద్దు... వద్దు... మీ రీ విషయాన్ని ఇంత తేలిగా తీసుకోకండి. మీకు తెలి జిదు. అనుకున్నంత తేలిక కూడ కాదు ఈ విషయం అనాలోచితంగా... నా సలహా...” ఏం అంటున్నవీ తెలియకుండానే గబగబ, కొన్ని తుంపుడు ముక్కలు పలుకుతూ, చేతిరుమాలు నోటికడం పెట్టుకుని, గ బ గ బ, బయటకు వెళ్ళింది సుమిత్ర.

సుదర్శన్ మొహం కొట్టొచ్చినట్టుగా ఎందుకు పాలిపోయిందో జార్జికి, నీరజకి అర్థంకాక, బయటకుపోతున్న దంపతు లిద్దరినీ చూస్తూ ఉడిపోయారు.